

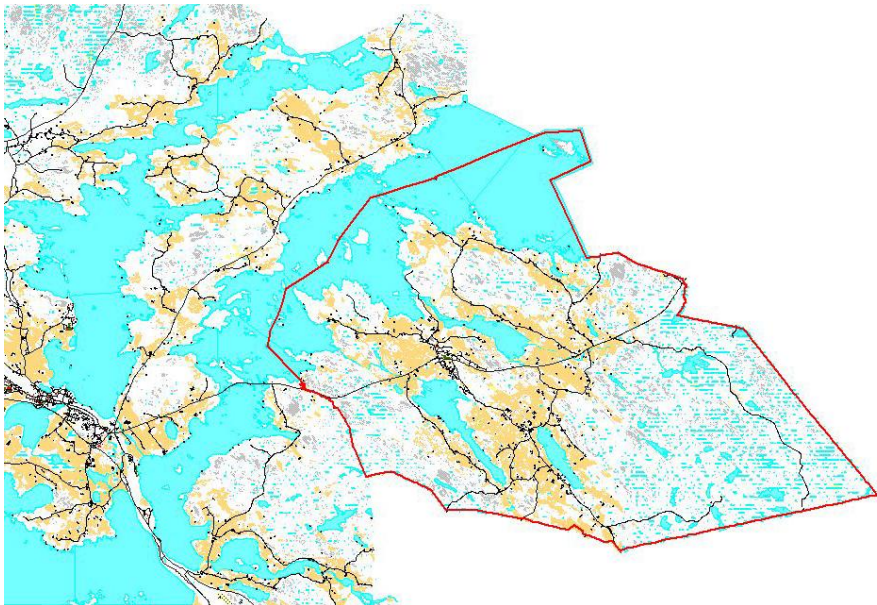
SAHALAHDEN OSAYLEISKAAVA

Raportti 1 2 3 4 5 6

Lähtötiedot

Kuvailulehti

Monisteen julkaisija	Kangasalan kunta, ympäristöpalvelukeskus	Sahalahden osayleiskaava-alueen sijainti ja rajaus	
Monisteen julkaisuaika	14.03.2006	KANGASALA <i>Kartta: Kangasalan kunnan mittausta ja kiinteistötoimi 2005. Ei mitataavassa.</i>	
Tekijä	Kangasalan kunta, ympäristöpalvelukeskus, kaavoitus		
Monisteen nimi	RAPORTTI 3: Lähtötiedot		
Muut tähän mennessä ilmestyneet Sahalahden osayleiskaavan vaiheraportit	RAPORTTI 1: Ohjelmointi RAPORTTI 2: Tavoitteet		
Tiivistelmä	Raportti 3 sisältää Sahalahden osayleiskaavan lähtöaineistoa. Erillisselvitykset on julkaistu erikseen.		
Asiasanat	osayleiskaavoitus, selvitykset		
Tekstit	Sanna Karppinen		
Ulkoasun suunnittelu	Sanna Karppinen		
Kuvitus	Sanna Karppinen	Julkaisun jakaja	Kangasalan kunta, ympäristöpalvelukeskus, asiakaspalvelutoimisto Kunnanvirasto II, Urheilutie 13, PL 50, 36201 Kangasala Puh. 03-3777111, faksi 03-3777350
Kokonaissivumäärä	s. 19		

Esipuhe

Sahalahdesta tuli osa Kangasalaa vuoden 2006 alusta. Se ei estä Sahalahtea olemasta edelleen omaleimainen ja kulttuuriltaan vahva. Hiljattain ilmestyneessä pitäjänhistoriassa kuvataan Sahalahden viime vuosikymmenten nopeaa kehittymistä. Sahalahden rikas historia ulottuu kuitenkin vielä kauemmas. Jo ruotujakolaitoksen luettelot kertovat alueen viljavuudesta, olihan Sahalahdella melko tarkkaan yhtä monta ratsutilaa kuin huomattavasti suuremman Kangasalan alueella.

Sahalahti on vaurasta hämäläistä maaseutua. Sen viljavat vainiot saattavat antaa mielikuvan alkutuotannon vahvasta panoksesta alueen elinkeinoelämässä, mutta oikeastaan Sahalahti on maan teollistuneimpia alueita. Saarioisten kartanon ympärille muodostunut elintarviketeollisuus työllistää väkeä useiden kuntien alueella, ja se tarjoaa töitä myös paikallisille maatalouden harjoittajille.

Vaikka suora tieyhteys Sahalahdelta seudun tärkeimpään risteyspaikkaan Huutijärvelle pitkällisten linjausriitojen jälkeen saatiin rakennetuksi vasta 1950-luvun lopulla, Sahalahti ei ollut tavoittamaton erämaa. Jo 1920-luvun alussa aloitettiin linja-autoliikennöinti Tampereelle. Liikenteen harjoittamisesta tulikin Sahalahdella näkyvä elinkeino pitkäksi aikaa.

Nykypäivän ihmisten vapaa-aikaan kuuluvat olennaisina osina matkailu ja elämysten hankinta. Erityisesti luonnossa liikkumiseen ja ulkoiluun halutaan panostaa lisää aikaa ja myös rahaa. Neljän kunnan rajalla sijaitseva Laipan erämaa-alue on saamassa yhä tuntuvampaa merkitystä koko kaupunkiseudun vapaa-ajanvieton kohteena. Sen kehittyminen paitsi metsätalousalueena, myös laadukkaana virkistysalueena on Kangasalan matkailun parhaita resursseja.

Tässä yleiskaavaraportissa kerrotaan Sahalahden ominaispiirteistä, suunnittelun lähtökohdista ja rajoituksista. Lähtötietojen ja tavoitteiden pohjalta laadittava osayleiskaavaluonnos tulee osallisten nähtäväksi kevätkesällä 2006.

Kangasalla 14.03.2006

Markku Lahtinen
kaavoitusarkkitehti
Kangasalan kunta

SISÄLLYSLUETTELO

KUVAILULEHTI.....	2
ESIPUHE	3
SISÄLLYSLUETTELO.....	4
1 ALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS.....	5
2 SUUNNITTELUTILANNE	5
<i>Rantaosayleiskaava</i>	<i>5</i>
<i>Asemakaavat</i>	<i>5</i>
<i>Rakennusjärjestys.....</i>	<i>5</i>
<i>Muita suunnitelmia</i>	<i>5</i>
3 YHDYSKUNTARAKENNE	6
<i>Kirkonkylä.....</i>	<i>6</i>
<i>Kyläalueiden asutuskeskittymät.....</i>	<i>6</i>
<i>Vapaa-ajan asuntojen keskittymät.....</i>	<i>6</i>
4 VÄESTÖ	7
<i>Väestökehitys.....</i>	<i>7</i>
<i>Väestörakenne</i>	<i>7</i>
5 ELINKEINOT	7
<i>Teollisuus.....</i>	<i>8</i>
<i>Maatalous</i>	<i>8</i>
6 PALVELUT	9
<i>Koulut</i>	<i>9</i>
<i>Päiväkodit ja vanhusten huolto</i>	<i>9</i>
<i>Kaupan palvelut</i>	<i>9</i>
<i>Muut palvelut</i>	<i>9</i>
7 LIIKENNE.....	9
<i>Tiestö</i>	<i>9</i>

<i>Julkinen liikenne</i>	<i>9</i>
<i>Kevyt liikenne</i>	<i>9</i>
8 VIRKISTYS	10
<i>Virkistysreitit ja –radat</i>	<i>10</i>
<i>Kentät.....</i>	<i>10</i>
9 YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO.....	11
<i>Vesihuolto.....</i>	<i>11</i>
<i>Viemärointi ja jäteveden käsittely.....</i>	<i>11</i>
<i>Energiahuolto.....</i>	<i>11</i>
10 MAANOMISTUS	11
11 MITOITUS.....	12
<i>Asuminen.....</i>	<i>12</i>
<i>Maatalouden eläintuotanto.....</i>	<i>12</i>
12 ERILLISSELVITYKSET	13
<i>Luontoselvitys.....</i>	<i>13</i>
<i>Rakennusinventointi</i>	<i>13</i>
<i>Maisemaselvitys.....</i>	<i>13</i>

1 ALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Sahalahti sijaitsee Längelmäveden rannalla, n. 20 km päässä Kangasalan ja n. 40 km päässä Tampereen keskustasta. Sahalahti on Kangasalan kunnan itäisintä osaa rajanaapureinaan Kuhmalahti, Orivesi, Pälkäne ja Luopioinen.

Kaava-alue käsittää taajaan asutun kirkonkylän alueen, maaseutumaaisia kyläalueita sekä laajoja metsä- ja erämaa-alueita. Kaava-alueen pinta-ala on 172 km².

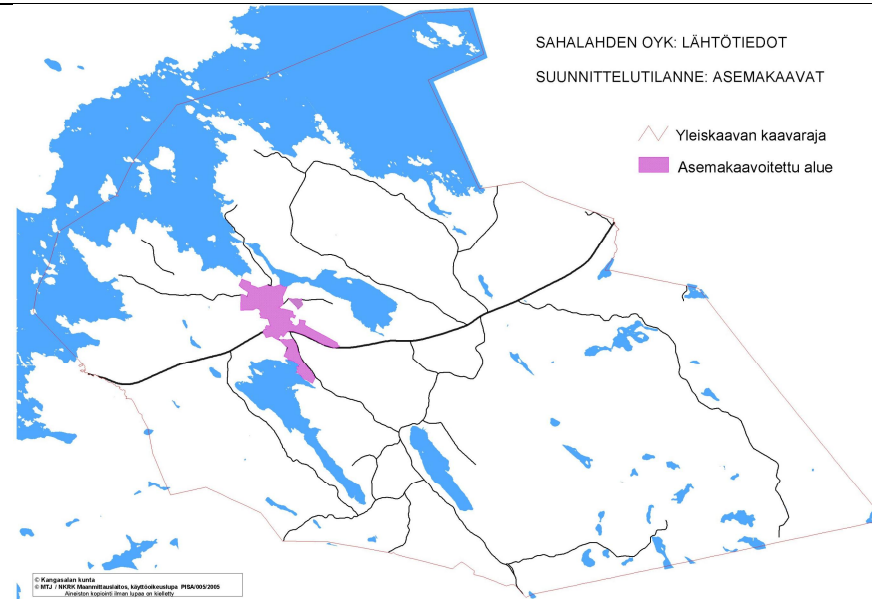
2 SUUNNITTELUTILANNE

Rantaosayleiskaava

Alueen ranta-alueille on laadittu rantaosayleiskaava, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 25.11.2004. Kaavan valitusmenettely on kesken Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa. Sahalahden osayleiskaavassa tarkistetaan mahdollisesti rantaosayleiskaavaa rantojen tuntumaan sijoittuvien kyläasutusalueiden osalta. Muita yleiskaavatasoisia suunnitelmia Sahalahden alueella ei ole tehty.

Asemakaavat

Sahalahden keskustan alueelle, Saarioisten alueelle sekä Ilolan ja Paatialan alueille on laadittu asemakaavoja entisen Sahalahden kunnan aikana (vuodesta 1972). Keskustan Kottilan alueen asemakaavan laajennus on ollut vireillä vuodesta 2004 lähtien. Asemakaava-alueen pinta-ala on n. 2,3 ha.

Rakennusjärjestys

Alueella on voimassa Sahalahden valtuuston hyväksymä rakennusjärjestys.

Muita suunnitelmia

Pakkala-Lahdenkulman alue oli kesällä 2005 Kylä-kyllä! –projektin kohdealueena. Kylien alueille laadittiin kesällä 2005 yhdessä kylien asukkaiden kanssa maankäytön suunnitelma, jossa pyrittiin löytämään kyläalueilta uudisasutukselle sopivia paikkoja. Projektin oli Pirkanmaaseutu ry:n hallinnoima. Suunnitelman pohjana olivat maanomistajien mailtaan ehdottamat rakennuspaikat, luontoselvitys, arkeologiset inventoinnit, rakennusinventointi, maisema-analyysi sekä asutushistoriallinen selvitys.

3 YHDYSKUNTARAKENNE

Kirkonkylä

Sahalahden suurin asutuskeskittymä on kirkonkylän seutu. Alue on rakentunut pääasiassa 1970-luvun jälkeen, jolloin alueen taloudellinenkin painopiste siirtyi Pakkalasta kirkonkylään. Sitä ennen kirkonkylä oli ollut vain alueen seurakunnallinen keskus. Nykyisen kirkonkylän taajaman alueella ovat sijainneet Ilolan, Paatialan ja Saarioisten kyläkeskukset. Vanhaa rakennuskantaa on säilynyt jonkin verran, mm. Ilolan vanhan kyläkeskuksen ja kirkon tienoilla, mutta suurimmaksi osaksi kirkonkylän rakennukset ovat 1970-luvun jälkeiseltä ajalta. Asutus on rivi- ja pientalovaltaista, kirkonkylän itäpuolella on myös joitain matalahkoja kerrostaloja.

Kyläalueiden asutuskeskittymät

Pakkala-Taustiala: Kyläalueiden suurin asutustiivistymä on Pakkala-Taustialan kyläkeskus 4 km kirkonkylältä etelään Pakkalajärven pohjoispohjukassa. Kylässä on suuria, vanhoja kantatiloja, pieniirteinen mäkitupalaisalue sekä siipikarjatilojen broilerkasvatamoita ja muutama suuri kasvihuone. Entisestä Sahalahden keskuksesta muistuttavat pankin talo, meijeri sekä kaksi kyläkauppaa, joista toinen on edelleen toiminnassa. Kylän toiminnallinen keskipisteitä ovat Vilpeilän kyläkoulu sekä Kontulan seuraintalo. Varsinainen kyläkeskus on 1900-luvun ajan laajentunut etelään ja itään.

Tursola: Niinikään Pakkalajärven rannalla sijaitseva Tursola on Sahalahden kylistä tiheimmin asutettu. Kylä koostuu varsinaisesta vanhojen kantatilojen kyläkeskuksesta sekä erittäin tiiviistä ja pieniirteisestä mäkitupalaisalueesta, minne osa kyläkeskuksen kantatiloista iso- ja uusjaoissa siirrettiin. Osa mäkitupalaisalueen pienistä mökeistä on vapaa-ajan asuntoina.

Lahdenkulma: Lahdenkulman alue on Pakkalaa ja Tursolaa uudisasutusvaltaisempi ja väljempi. Lahdenkulmalla ei ole ytimenään varsinaista maarekisterikylän kyläkeskusta, vaan se on rakentunut Moltsian mäkitupalaisalueen ja muutaman iso- ja uusjaoissa siirretyn kantatilan ympärille. Toinen Sahalahden kyläalueiden kouluista sijaitsee Lahdenkulmalla.

Kyläalueiden muut asutuskeskittymät ovat

a) Vanhoja kyläkeskuksia: Rautia, Keljo

b) Kantatilojen tai muun vanhan asutuksen ympärille rakentuneita tiivistymiä:

Pappila-Isoniemi, Eskolan tiivistymä Pakkalassa, Välimaa

c) Uudisasutusvaltaisia alueita:

Kuhmalahdentien ja Moltsiantien kulma (A)

Haapaniemen torppariasutuksen ympärille muodostunut uudisasutusrypäs (B)

rivi- ja pientaloalue Saarioisista luoteeseen (C)

Sahalahdentien-Kuhmalahdentien varteen rakentuneet uudisasutustiivistymät (D)

Vapaa-ajan asuntojen keskittymät

Suurimmat vapaa-ajan asuntojen keskittymät ovat Kirkkojärven ja Keljonjärven rannalla sekä Längelmäveden rannalla Irjalanniemessä, Rajaniemessä, Jaalanniemessä ja Madesaareissa.

4 VÄESTÖ

Väestökehitys

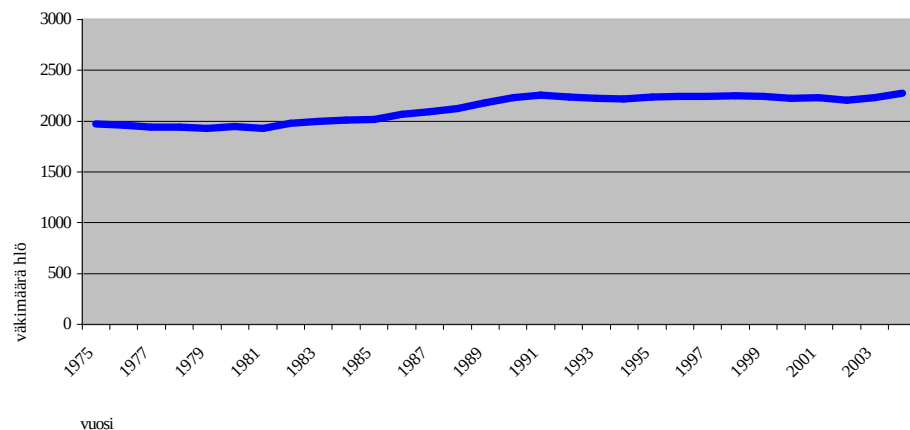
Alueella on n. 2230 asukasta (v. 2005) eli 8,5 % koko Kangasalan väkiluvusta. Väestö on lisääntynyt 1970-luvulta lähtien suhteellisen tasaisesti, noin 250 hlö/20 vuotta eli 13 hlö/vuosi. Suurinta väestönlisäys oli 1980-luvun lopulla (Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntatilastot)

Väestörakenne

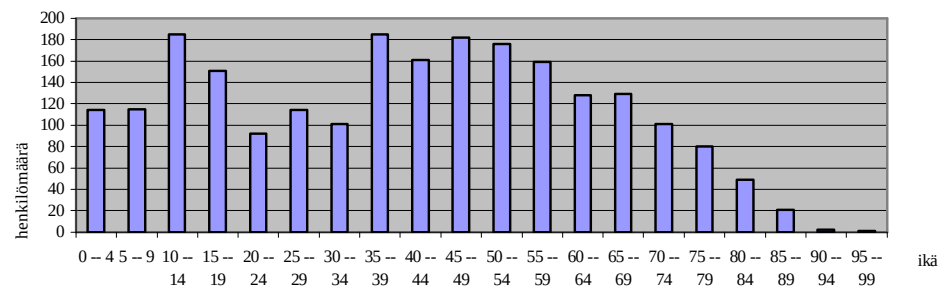
Väestön ikärakenne oli ikäkausittain jaoteltuna vuoden 2004 lopussa seuraava:

0-6 v	171 hlö	7,5 %
7-15	308 hlö	13,5 %
16-24	208 hlö	9,1 %
25-44	561 hlö	24,6 %
45-64	645 hlö	28,3 %
65-99	383 hlö	16,8 %

Sahalahden väestökehitys 1975-2004

Sahalahden väestörakenne 2004

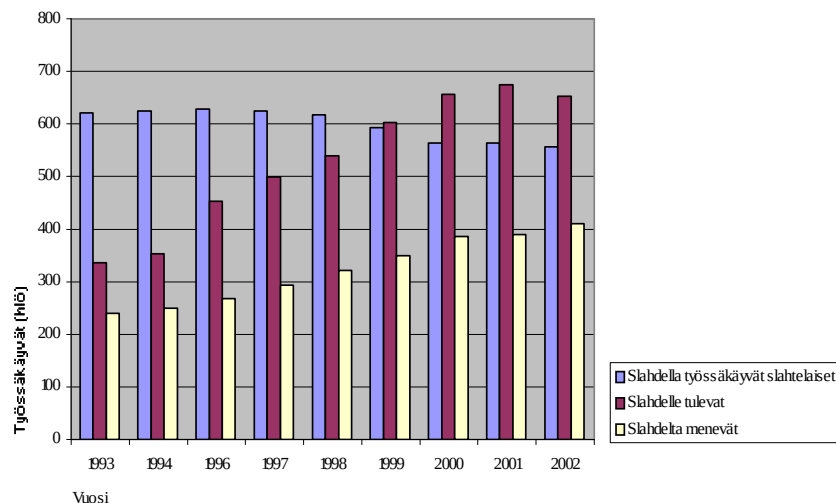
Lähteet: Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntatilasto

5 ELINKEINOT

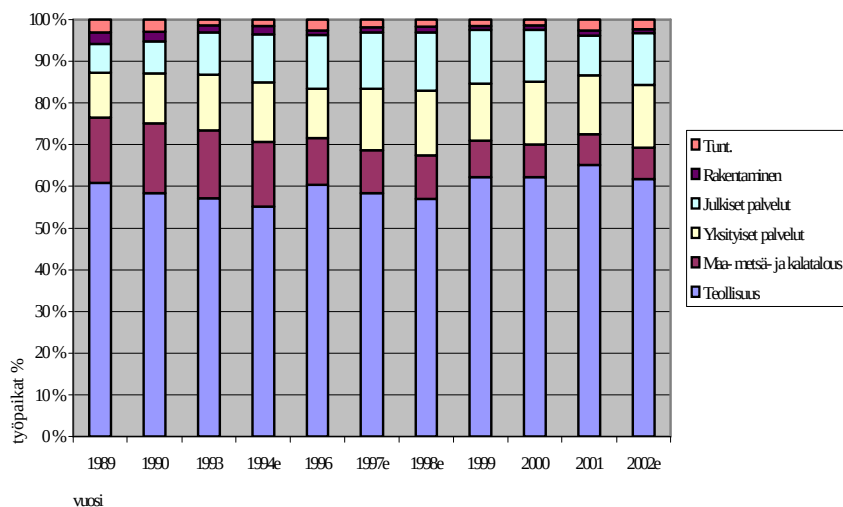
Sahalahden elinkeinorakenne poikkeaa jonkin verran ympäröivistä maalaiskunnista ja selvästi muun Kangasalan kaupunkimaisemasta elinkeinorakenteesta. Teollisuudella on Sahalahdella selvästi ympäristökuntia merkittävämpi rooli; maa- ja metsätaloutta taas harjoitetaan suhteessa vähemmän kuin Pälkäneellä, Kuhmalahdella ja Luopioisissa, mutta selvästi enemmän kuin muualla Kangasalla. Julkisten palveluiden työntekijöitä on Sahalahdella ollut ympäristökuntia vähemmän.

Sahalahden työpaikkaomavaraisuus on Saarioisten ruokatehtaasta johtuen ollut jo pitkään maan korkeimpia. Työvoiman liikkuvuus on kasvanut tasaisesti 1990-luvulta lähtien: Yhä useampi sahalahtelainen käy töissä Sahalahden ulkopuolella ja yhä useampi ulkopuolainen käy töissä Sahalahdella.

Sahalahden pendelöinti 1993-2002

Sahalahden työpaikkakehitys toimialoitain 1989-2002

Teollisuus

Merkittävin vaikuttaja Sahalahden teollistumiskehityksessä on ollut Saarioisten ruokatehdas, jonka alkukoti on Sahalahden Saarioisten kartano. Nykyään Sahalahdella toimivat Saarioinen-konserniin kuuluvan Ruoka-Saarioinen Oy:n valmisruokatehdas ja broilerjalostuslaitos. Tehtaat sijaitsevat keskustaajaman pohjoispuolella. Saarioinen Oy on vuosikymmeniä ollut Sahalahden suurin työnantaja. Tällä hetkellä Saarioinen Oy:n Sahalahden toimipisteet työllistävät n. 780 henkilöä. Välillisesti Saarioinen työllistää lisäksi sopimusviljelijöitä ja heidän alihankkijoitaan sekä kuljetusliikkeitä. Sahalahden työpaikkaomavaraisuus onkin Saarioisten ansiosta ollut maan huippua ja paikkakunta maan teollistuneimpia.

Maatalous

Sahalahti on leimallisesti maatalouspitäjä. Maatalouden rakenneuudistus on luonnollisesti koetellut Sahalahteakin, mutta maa- ja metsätaloudessa toimivan väestön osuus ei Sahalahdella ole laskenut niin merkittävästi kuin maalaiskunnissa yleensä. Tilat ovat erikoistuneet ja peltoviljely on painottunut Tilakoko on kasvanut tasaisesti 1960-luvulta lähtien, yli Pirkanmaan keskiarvon. Toisaalta Sahalahdella on myös paljon pieniä, osa-aikaisesti viljeltyjä tiloja.

Sahalahden maatalouden erityispiirre on broilerkasvatus, joka toimii tiiviissä yhteistyössä Saarioinen Oy:n kanssa. Paikkakunta on maan suurimpia kanala-alueita. Kanalat ovat keskittyneet Pakkala-Taustiala-Korpien seudulle, myös Isoniemessä on muutama tila. Alueella on myös muutamia suuria sikaloita Rautiassa, Tursolessa ja Pakkalassa. Lypsykarja- ja lihanautatiloja on tasaisesti koko kyläasutuksen alueella. Hevostalouden tiloja on Pappilassa ja Kärkkäessä.

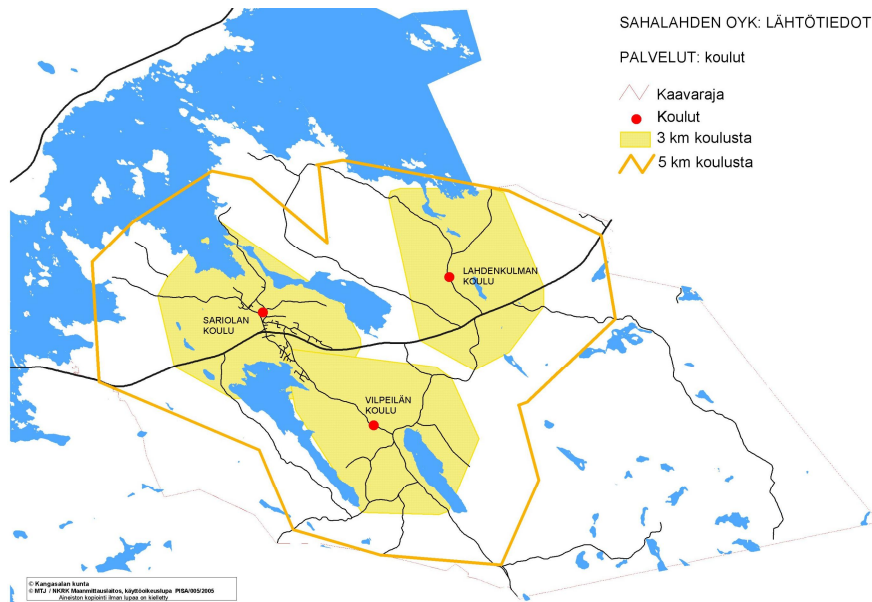
Lähteet: Pirkanmaan liitto: Pirkanmaan maakuntatilasto
 Raitio, Raine: Maatalouspitäjästä Suomen teollistuneimmaksi kunnaksi, Sahalahden historia III, 2001

6 PALVELUT

Koulut

Alueella on kolme koulua, joista kaksi sijaitsee kyläalueilla ja yksi kirkonkylällä. Kouluissa oli v. 2005 oppilaita seuraavasti:

Lahdenkulman koulu	1.-6. luokat ja esiopetus:	34 opp.
Vilpeilän koulu	1.-4. luokat:	23 opp.
Sariolan koulu	1.-6. luokat:	144 opp.
Sariolan koulu	7.-9. luokat	167 opp.

Päiväkodit ja vanhusten huolto

Sahalahden kirkonkylällä on kolme päiväkotia; Sahalahden päiväkoti, Ilolan ryhmäperhepäiväkoti ja Paatialan ryhmäperhepäiväkoti. Kyläalueista Lahdenkulmalla on ryhmäperhepäiväkoti. Vanhusten talot sijaitsevat Partalassa (Ilola), pientaloalueen tuntumassa.

Kaupan palvelut

Alueella on kaksi päivittäistavarakauppaa: Kirkonkylän Sahrami ja Pakkalan Nikkilän kyläkauppa. Kirkonkylässä on lisäksi asiamiesposti.

Muut palvelut

Kirkonkylässä sijaitsevat Sahalahden kirjasto nuorisotiloineen sekä terveysasema, seurakuntatalo ja kunnan palvelupiste. Sahalahden kirkko ja hautausmaa sekä asiamiesposti sijaitsevat Kuhmalahdentien eteläpuolella, muista palveluista erillään. Huoltoasema ja vaapaalokunnan paloasema sijaitsevat Sahalahdentien varressa keskustasta länteen.

7 LIIKENNE

Tiestö

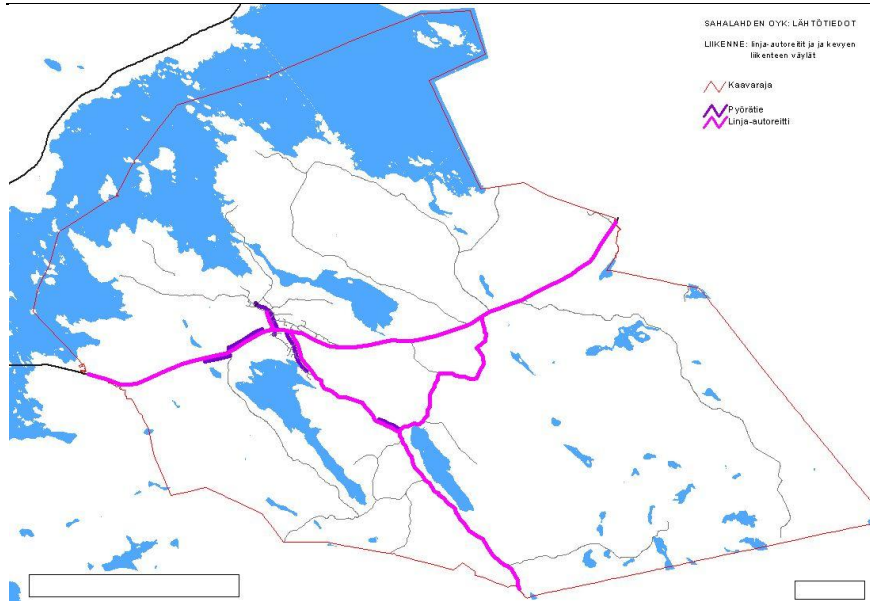
Sahalahden poikki kulkee seututietasoinen MT nro 35 Huutijärvi-Holmanportti. Kirkonkylältä Pakkalaan ja edelleen Luopioisiin kulkeva Pakkalantie-Tursolantie sekä Tursolasta Kangasalle kulkeva Pohjalahdentie ovat on tärkeitä yhdysteitä.

Julkinen liikenne

Sahalahden linja-autoliikennöitsijät ovat Väinö Paunu Oy sekä Luopioisten Linja Oy. Suurin osa linja-autovuoroista kulkee Sahalahden-Kuhmalahdentietä. Osa Kuhmalahdelle menevistä vuoroista kiertää Pakkalan kyläkeskuksen kautta. Luopioisiin menevät vuorot ajavat Pakkalan ja Tursolan kyläkeskusten kautta.

Kevyt liikenne

Sahalahden keskustan lisäksi kevyen liikenteen väyliä on Pakkala-Taustialassa Pakkalantien varressa sekä kirkonkylältä länteen Sahalahdentien varressa. Kevyen liikenteen väylää jatketaan lähitulevaisuudessa Sahalahdelta Huutijärvelle.

8 VIRKISTYS

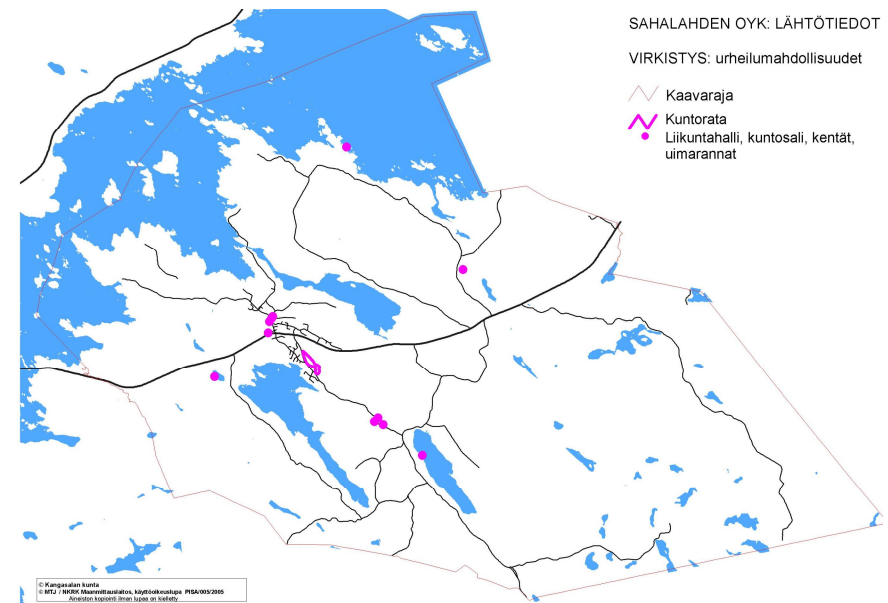
Virkistysreitit ja -radat

Kaava-alueen itä- ja eteläosien laajat metsäalueet kuuluvat neljän kunnan yhteiseen Laipanmaan erämaa-alueeseen, joka on yhtenäisyydessään Etelä-Suomen suurimpia (15 000 ha). Alueella on opastettuja polkuja n. 20 km. Alue on laajasti niin retkeilijöiden, metsästäjien, sienestäjien ja marjastajien kuin muidenkin luonnossa liikkujien käytössä.

Kuhmalahdentien ja Pakkalantien välissä olevalla metsäalueella on valaistu 1,6 km:n pituinen kuntorata. Rata on ympärivuotisessa käytössä ja sen varrella on useita liikuntavälineitä. Talviaikaan kuntorata toimii latuna. Lumitilanteen salliessa muita latuja valaistun ladun lisäksi ajetaan kunnan toimesta noin 25 km.

Kentät

Sahalahdella on neljä suurta urheilukenttää; kirkonkylällä, Lahdenkulmalla ja Taustialassa. Vilpeilän koulun tuntumassa on lisäksi pieni tenniskenttä. Lahdenkulman kenttä toimii talvisin jääkaukalona, toinen kaukalo on Sariolan koulukeskuksella. Pakkalassa on lisäksi kaksi hoidettua ja valaistua jääaluetta. Kunnan uimarannat sijaitsevat Jauksassa, Pakkalassa ja kunnan rantasaunalla Haapa-saarella.

11 MITOITUS

Asuminen

Sahalahti osana Tampereen kaupunkiseudun vaikutuspiiriä kasvataneen vetovoimaansa tulevaisuudessa. Työmatkoihin ja muuhun kulkemiseen ollaan valmiita käyttämään nykyistä enemmän aikaa. Epätoivoisen tontin etsinnän jälkeen ollaan valmiita muuttamaan yhä kauemmaksi kasvukeskuksista. Maaseudun rauha, puhdas luonto, tila ja väljyys sekä turvallinen asuinympäristö houkuttelevat asumaan maalle. Pääasiassa Saarioisten ansiosta Sahalahti erottuu monista muista maalaispaikkakunnista elinvoimaisena, millä on vaikutusta esim. palveluiden saatavuuteen ja sitä kautta ihmisten hyvinvointiin.

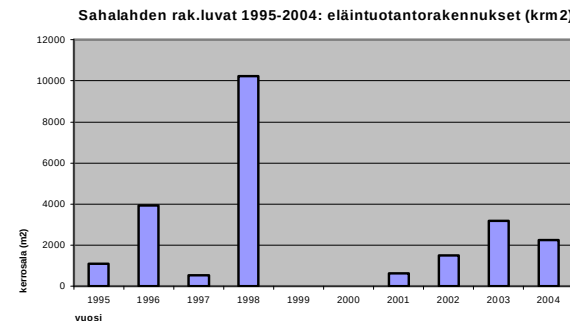
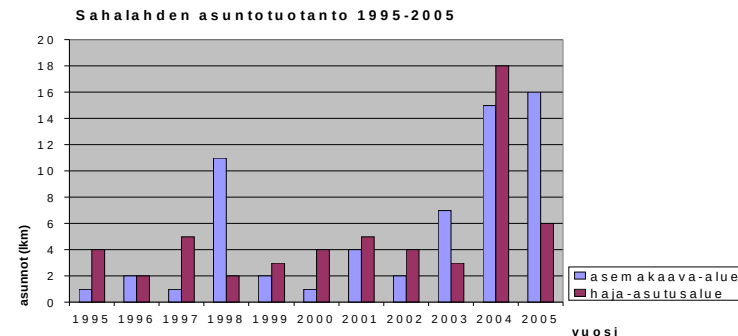
Sahalahden osayleiskaavan voidaan ajatella palvelevan Sahalahden maankäytön ohjausta seuraavat 20 vuotta. Sahalahden väestö on kasvanut viimeisen 20 vuoden aikana maltillisen tasaisesti. Jos väestönkehitys (ks. s.9) pysyy viimeisen kymmenen vuoden kaltaisena, on väestönlisäys **200 hlö/20 vuotta eli 10 hlö/vuosi**. Tilastokeskus arvioi Sahalahden väestönkasvun kiihtyvän niin, että väestönlisäys olisi **400 hlö/20 vuotta** (arvio vuodelta 2004). Väestönlisäyksen voidaan olettaa vaikuttavan asuntotuotantoon siten, että 60 % tulevaisuuden asuntotuotannosta johtuu väestönlisäyksestä ja 40 % asumisväljyyden kasvusta.

Sahalahden asuinrakentamisen määrä on niinkään pysynyt suhteellisen vakaana viimeisen kymmenen vuoden ajan. Uusia asuntoja on rakennettu keskimäärin **12 asuntoa/vuosi eli 250 asuntoa/20 vuotta**. Viimeisen kolmen vuoden aikana rakentamisen määrä on ollut lievässä kasvussa. Asunnoista keskimäärin puolet on rakennettu asemakaava-alueelle, puolet haja-asutusalueelle. Uudet asuinrakennukset ovat olleet pääasiassa yhden perheen omakotitaloja, joiden kassa on myös muutama pari- ja rivitalo. Koska rakentamisen mää-

rä on vähäistä, kaksinkertaistavat rivitalot helposti Sahalahden vuositaisen asuntotuotannon (1998, 2005). Vuosi 2004 erottuu poikkeuksellisen vilkkaana asuntorakentamispäikkänä ilman rivitalotuotantoakin.

Maatalouden eläintuotanto

Maatalouden valtakunnallinen rakennemuutos vaikuttaa tulevaisuudessa edelleen myös Sahalahden kehitykseen. Alueellinen erikoistuminen jatkuu, tilamäärä vähenee ja tilakoko sekä tuotannon määrä kasvavat. Jos eläintuotannon rakentamistarve säilyisi viimeisen 10 vuoden kaltaisena, tarkoittaisi se 50 000 krm²/20 vuotta. Väljyysvaatimukset lisäävät tulevaisuudessa myös eläintuotannon tilantarvetta.

12 ERILLISSELVITYKSET

Tässä lähtötietoraportissa kuvattujen perusselvitysten lisäksi kaava-alueelta on tehty neljä kaavoitukseen liittyvää erillisselvitystä. Liitteenä selvitysten karkeat yhteenvetokartat.

Luontoselvitys

Sahalahden alueen olevat luontotiedot on vuoden 2005 aikana koottu yhteen luontoselvityksen esiselvitykseksi (Suunnittelukeskus Oy, biologi Marja Nuottajärvi). Alueelta löytyi n. 50 paikallisesti ja maakunnallisesti arvokasta luontokohdetta. Esiselvityksen perusteella tehdään kaavoituksen edetessä lisäselvityksiä. Maastotyöskentelyä jatketaan kesällä 2006. Yksittäisten luontokohteiden lisäksi luontoselvityksessä on huomioitu viherverkostot, niin ekologiset käytävät kuin virkistysreititkin.

Arkeologinen inventointi

Sahalahden alueelta on tehty arkeologinen perusinventointi vuonna 1997 (Tampereen museot, Maakunnallinen yksikkö, Ulla Lähdesmäki). Inventointi käsittää 21 kiinteää muinaisjäännöstä ja 30 irtolöytöä. Suurin osa kiinteistä muinaisjäännöksistä on kivikautisia asuinpaikkoja.

Rakennuskulttuuriselvitys

Alueen vanha rakennuskanta; kantatilat ja merkittävät lohkotilat, inventoitiin kesällä 2005 (Rakennuskulttuurityö Kivikenkä, Pauliina Tiisanen). Inventoinnin lisäksi rakennuskulttuuriselvitys käsittelee alueen asutus- ja maisemahistoriaa.

Maisemaselvitys

Alueen maisemallisten arvojen säilyttämiseksi laadittiin syksyllä 2005 Sahalahden maisemaselvitys (Kangasalan kunta, Sanna Karppinen). Selvitys käsittelee Sahalahden maiseman ominaispiirteitä ja nostaa esiin maiseman puolesta rakentamiseen hyvin soveltuvia ja toisaalta rakentamatta säilytettäviä alueita sekä maisemallisesti arvokkaimpia kohteita.